

FIȘA DISCIPLINEI

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și Literaturi Romanice
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură portugheză A / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLB2121 Limba portugheză 2 (Morfologie) (în limba portugheză)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Veronica Manole							
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Veronica Manole							
Titularul activităților de curs practic	Lect. dr. Veronica Manole							
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obligativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ curs practic	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	42
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	84				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală de seminar; prezența la seminar 75%
de desfășurare a cursului practic	Sală de curs practic; prezența la seminar 75%

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate.</p> <p>C2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba portugheză</p> <p>C3 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii portugheză și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.</p> <p>C4 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință.</p> <p>C5 Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne A și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.</p> <p>C6 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință A.</p>
-------------------------	---

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<i>Obiectivul</i> principal al acestui curs este lărgirea, printr-o abordare științifică, a cunoștințelor privind caracteristicile structurale ale portughezei în context romanic, procedând la familiarizarea studenților cu terminologia lingvistică aparținând primei părți a morfologiei funcționale a limbii portugheze; dezvoltarea abilității de lectură a studenților și de înțelegere a textelor gramaticale legate de această disciplină; introducere în funcționarea morfologică a limbii portugheze; schimbarea genului, formarea pluralului, folosirea articolului, clasificarea substantivelor, poziția adjectivului, gradul comparativ și superlativ, pronumele, folosirea pronumelor, numeralul.
7.2 Obiectivele specifice	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> – asimilarea terminologiei de bază, proprii morfologiei limbii portugheze – înțelegerea noțiunilor fundamentale specifice domeniului și dezvoltarea capacității de utilizare corectă și conștientă a acestora în vederea analizării fenomenelor gramaticale ce apar în limba portugheză – dezvoltarea sistematică a competențelor lingvistice în domeniul morfologiei limbii portugheze <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> – explicarea diferitelor fenomene gramaticale ale limbii portugheze, punerea lor în contrast cu aspecte corespondente ale morfologiei limbii materne (române). – analizarea și distingerea fenomenelor generale în evoluția limbii de cele particulare, accidentale – înțelegerea fenomenelor sistemice ale limbii portugheze și recunoașterea situațiilor marginale, a specificităților limbii. – exerciții practice <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> – deprinderea metodelor specifice de analiză gramaticală a enunțurilor. – formarea deprinderilor de utilizare practică a competențelor de înțelegere și analiză a informației gramaticale – familiarizarea cu tehnici avansate de consultare a lucrărilor descriptive și normative <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> – determinarea reacțiilor corecte față de folosirea adecvată în special a excepțiilor limbii portugheze, întrucât o greșeală de acord gramatical duce la schimbarea sensului unei fraze – formarea de deprinderi de studiu privind structura morfologică și a analizei morfologice a limbii portugheze • – antrenarea în redactarea de miniglosare centrate pe probleme și dificultăți ale vorbitorilor români în însușirea morfologiei limbii portugheze

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Introducere în morfologie. Definiții ale cuvântului.	Prelegere, explicația, dialogul	

Curs 2. Structura cuvântului: cuvânt simplu vs cuvânt compus.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 3. Analiza morfematică I. Structura morfologică de bază: radical, vocală tematică, temă.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 4. Analiza morfematică II. Structura morfologică de bază: radical, vocală tematică, temă.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 5. Concepte de bază în morfologie I: morf, morfem, alomorf. Tipuri de morfeme: morfeme lexice vs gramaticale, morfeme dependente vs independente, morfeme flexionare vs derivative.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 6. Concepte de bază în morfologie II: morf, morfem, alomorf. Tipuri de morfeme: morfeme lexice vs gramaticale, morfeme dependente vs independente, morfeme flexionare vs derivative.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 7. Morfologie flexionară vs derivațională.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 8. Flexiunea nominală I (substantiv, adjectiv, pronume; morfeme de număr, gen și grad).	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 9. Flexiunea nominală II (substantiv, adjectiv, pronume; morfeme de număr, gen și grad).	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 10. Flexiunea verbală I (morfeme de timp-mod-aspect și persoană-număr).	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 11. Flexiunea verbală II (morfeme de timp-mod-aspect și persoană-număr).	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 12. Adverbul. Prepoziția. Conjuncția	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 13. Morfologie derivațională I: formarea cuvintelor. Derivare și compunere.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 14. Morfologie derivațională II: formarea cuvintelor. Derivare și compunere.	Prelegere, explicația, dialogul	

Bibliografie

Azuaga, Luísa, *Morfologia* in Hub Faria et al., *Introdução à Linguística Portuguesa*, Lisboa, Caminho, 1997, pp. 215-246.
Mateus, Maria Helena Maria et al., *Fonética, Fonologia e Morfologia do Português*, Lisboa, Universidade Aberta, 1990.
Mota, Maria Antónia, *Morfologia nas Interfaces*, in Ana Maria Martins & Ernestina Carrilho (eds) *Manual de Linguística Portuguesa*, Berlin/Boston, De Gruyter, 2016, pp. 156-178.
Rio-Torto, Graça Maria, *Morfologia derivacional. Teoria e aplicação ao português*, Porto, Porto Editora, 1998.
Villalva, Alina, *Aspectos Morfológicos da Gramática do Português* in Mateus et al., *Gramática da Língua Portuguesa*, 5ª edição (revista e aumentada), Lisboa, Caminho, 2003.
Villalva, Alina, *Morfologia do Português*, Lisboa, Universidade Aberta, 2008.
Vilela, Mário, *Gramática da Língua Portuguesa*, 2ª edição, Coimbra, Almedina, 1999.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Seminar 1. Structura cuvântului: cuvânt simplu vs cuvânt compus.	Dialogul, explicația, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 2. Analiza morfematică . Structura morfologică de bază: radical, vocală tematică, temă.	Dialogul, explicația, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 3. Concepte de bază în morfologie: morf, morfem, alomorf. Tipuri de morfeme: morfeme lexice vs gramaticale, morfeme dependente vs independente, morfeme flexionare vs derivative	Dialogul, explicația, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 4. Flexiunea nominală (substantiv, adjectiv, pronume; morfeme de număr, gen și grad).	Dialogul, explicația, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 5. Flexiunea verbală (morfeme de timp-mod-aspect și persoană-număr).	Dialogul, explicația, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 6. Morfologie derivațională: formarea cuvintelor. Derivare și compunere.	Dialogul, explicația, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	
Seminar 7. Evaluare – probă scrisă	Dialogul, explicația, munca individuală și corectarea acesteia, participarea activă	

Bibliografie Azuaga, Luísa, <i>Morfologia</i> in Hub Faria et.al., <i>Introdução à Linguística Portuguesa</i> , Lisboa, Caminho, 1997, pp. 215-246. Mateus, Maria Helena Maria et al., <i>Fonética, Fonologia e Morfologia do Português</i> , Lisboa, Universidade Aberta, 1990. Rio-Torto, Graça Maria, <i>Morfologia derivacional. Teoria e aplicação ao português</i> , Porto, Porto Editora, 1998. Veloso, João, <i>Caderno de Exercícios de Morfologia</i> , Porto, Universidade do Porto, 2016. Villalva, Alina, <i>Aspectos Morfológicos da Gramática do Português</i> in Mateus et al., <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 5ª edição (revista e aumentada), Lisboa, Caminho, 2003. Villalva, Alina, <i>Morfologia do Português</i> , Lisboa, Universidade Aberta, 2008. Vilela, Mário, <i>Gramática da Língua Portuguesa</i> , 2ª edição, Coimbra, Almedina, 1999.		
Curs practic – exerciții gramaticale și lexicale	Metode de predare	Observații
Curs practic I – Modul conjunctiv, timpul prezent. Lexic: mediul înconjurător, schimbări climatice, poluare.	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic II – Modul conjunctiv, timpul prezent. Lexic: Portugalia, țară de emigranți și de imigranți.	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic III – Verbe derivate de la <i>fazer, pedir, pôr, ter, ver, vir</i> ; Lexic: regiunile autonome portugheze.	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic IV – Modul conjunctiv, timpul viitor. Lexic: mass media (presă scrisă, audiovizual), internet	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic V – Cuvinte derivate cu sufixe și prefixe; Lexic: tradiții și obiceiuri, turismul în Portugalia	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic VI – Modul conjunctiv, timp imperfect; <i>se</i> condițional; Lexic: probleme societății contemporane, voluntariat	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic VII – Modul conjunctiv, timp mai mult ca perfect; <i>se</i> condițional; Lexic: influența tehnologiei în societate și în viața de zi cu zi	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic VIII – Discurs indirect; Lexic: sănătate și stiluri de viață, expresii idiomatice	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic IX – Conjugarea pronominală la viitor indicativ și condițional (mezocliza); Lexic: Portugalia și Uniunea Europeană	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic X – Portugheză braziliană vs portugheză europeană; Lexic: Societatea braziliană contemporană	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic XI – Portugheza din Africa vs portugheza europeană; Lexic: Societatea africană contemporană	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic XII – Portugheza din Africa vs portugheza europeană; Lexic: Societatea africană contemporană, expresii angoleze	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic XIII - Portugheza din Timorul de Est vs portugheza europeană; Lexic: Societatea din Timorul de Est, expresii folosite în din Timorul de Est	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Curs practic XIV – Lucrare scrisă	Expunere, explicație, conversație, exerciții gramatical-lexicale	
Bibliografie Ciama, Adriana, <i>Gramática Prática do Português</i> , București, Ars Docendi, 2017. Ciama, Adriana, <i>Gramática Prática do Português. Exercícios Complementares</i> , București, Ars Docendi, 2017. Coimbra, Olga Mata; Coimbra, Isabel, <i>Gramática Ativa</i> , 2 vols., 3ª edição, Lisboa, Lidel, 2012. Lemos, Helena, <i>Português pela Rádio</i> , Lisboa, Lidel, 2017. Malcata, Hermínia, Renato Borges de Sousa, <i>Hoje em Dia...</i> , Lisboa, Lidel, 2016. Sousa, Teresa, Henriques, Frederico de Freitas, <i>Qual é a Dúvida?</i> , Lisboa, Lidel, 2011. Tavares, Ana, <i>Português XXI</i> , vol. 3, Lisboa, Lidel, 2014.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu SC Best Trad SRL, SC Sistemic Trad SRL, Emerson SRL, SC Cartea Ardeleana SRL, SC Genpact Romania SRL.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Examen scris-2 ore, cu note de la 1 la 10	50%
10.5 Seminar	- cunoașterea și înțelegerea noțiunilor explicate la curs și consolidate la seminar - abilitatea de aplicare în exerciții a noțiunilor studiate la curs - rezolvarea corectă a exercițiilor din cadrul seminariilor și a verificării finale Barem: fiecare subiect este notat de la 1 la 10 pentru greșeli de ortografie se scad 0,05 pentru greșeli gramaticale și de lexic se scad 0,10 frauda la examen se pedepsește cu nota 1	Verificare-probă scrisă (2 ore; note de la 1 la 10) în ultima oră de seminar; studenții vor primi spre rezolvare exclusiv exerciții practice.	25%
Curs practic	- Criteriul principal de evaluare este folosirea corectă a limbii, mai exact, acele componente ale ei care au fost vizate la orele de curs. - Activitatea susținută și adecvată la ore va permite adăugarea unui punct la nota finală (firește, dacă aceasta nu este deja 10). - Frauda de orice fel, în oricare din cele două lucrări, va fi notată cu 1.	- Verificare pe parcurs Nota finală la acest curs practic va fi o medie aritmetică între două note (de la 1 la 10) care se vor obține pe o temă de efectuat de-a lungul ultimei luni de curs și, respectiv, pe o lucrare dată în clasă la ultima oră de curs.	25%

10.6 Standard minim de performanță

- Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect.
- Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat.
- Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului.
- Minim nota 5 la curs, seminar și curs practic pentru a putea calcula media finală. În cazul în care una dintre componentele mediei este nepromovată, în sesiunea de restanțe studentul se prezintă la examinare doar la partea respectivă, celelalte componente fiind recunoscute.

Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).

Data completării 08/03/2024	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar 	Semnătura titularului de curs practic
Data avizării în departament 26.03.2024	Semnătura directorului de departament 		

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății